

Dz.04.0021.53.2022

**Uchwała Nr LIII/460/2022
Rady Dzielnicy IV Prądnik Biały
z dnia 26 maja 2022 roku**

w sprawie wystąpienia z inicjatywą uchwalodawczą do Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa dotyczącego nadania nazwy nowobudowanej drogi na odcinku od ul. Opolskiej do ul. Pachońskiego i w przypadku realizacji inwestycji „Trasy Wolbromskiej” do granic miasta Krakowa, pn. „Papierni Prądnickich”

Na podstawie § 36 ust. 1 uchwały Nr XCIX/1498/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie: organizacji i zakresu działania Dzielnicy IV Prądnik Biały w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 6698), uchwala się, co następuje:

§ 1. Wnosi się pod obrady Rady Miasta Krakowa określony w załączniku projekt uchwały w sprawie ustalenia dla Prezydenta Miasta Krakowa kierunków działania dotyczącego nadania nazwy nowobudowanej drogi na odcinku od ul. Opolskiej do ul. Pachońskiego i w przypadku realizacji inwestycji „Trasy Wolbromskiej” do granic miasta Krakowa, pn. „Papierni Prądnickich”

§ 2. Referentem projektu uchwały, o którym mowa w § 1 będzie Pan Dominik Franczak – Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy IV Prądnik Biały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy IV Prądnik Biały

Dominik Franczak

Uzasadnienie:

Przez tereny dzisiejszej Dzielnicy IV Prądnik Biały od niepamiętnych czasów przepływały ciekі wodne wykorzystywane w średniowieczu i czasach nowożytnych jako źródło napędu dla urządzeń przemysłowych takich jak młyny, folusze czy też papiernie. Młyny nad Prądnikiem początkowo zajmowały się głównie produkcją mąki i kaszy na potrzeby aglomeracji krakowskiej, ale działały także młyny garbarskie, folusznicze, ślusarskie i papiernicze.

Papier, obok wynalazku druku Jana Guttenberga, był jednym z najważniejszych elementów rewolucji intelektualnej czasów renesansu. Drukowane na papierze książki przyczyniły się do szybszego obiegu myśli i szerokiej wymiany intelektualnej. Kraków jako miasto stołeczne i uniwersyteckie miał duże zapotrzebowanie na książki i szerzej na materiały piśmennicze. Nie powinno zatem dziwić, że bardzo

szybko, bo już pod koniec XV wieku w okolicach Krakowa – nad Prądnikiem, powstały pierwsze zakłady wytwarzające papier czyli papiernię.

Pierwsze wzmianki o młynach nad Prądnikiem pochodzą z roku 1304. W XV w. nad Prądnikiem i jego młynówkami w bezpośredniej bliskości Krakowa funkcjonowało już 10 młynów.

Młyny położone były na odnodze Prądnika, która zaczynała się przed dworem biskupim, a następnie płynęła prawie równolegle do rzeki Prądnik przez wsie Prądnik Mały i Wielki. W Prądniku Wielkim łączyła się z Sudołem Dominikańskim i płynęła dalej do Rakowic, gdzie odbijała na południowy wschód i na terenie Olszy łączyła się z głównym korytem Prądnika. W 1268 r. odnotowano na tej odnodze, czyli młynówce, dwa młyny: Hanesz i Niemców. Trzecim młynem był duchacki Rachmłyn. Około 1491–1493 mieszczanin krakowski Fryderyk Szyling (Schilling) przerobił go na papiernię. Poniżej młynów duchackich znajdował się młyn biskupi zwany Żabim Młynem. Został on także, przed 1533 r., częściowo zamieniony na papiernię.

Młyny papiernicze, będące przedsiębiorstwami generującymi dym i hałas, co wynikało z ówczesnej technologii produkcji papieru, dominowały tereny, na których były położone, nadając im specyficzny praprzemysłowy charakter.

Papiernię prądnickie wytwarzały materiał, na którym drukowano liczne księgi i tworzone akta miejskie i ziemskie. Bez papieru tutaj wytwarzanego, renesansowy rozwój Krakowa z całą pewnością przebiegałby wolniej niż w rzeczywistości. Papier prądnicki wykorzystywano głównie w Krakowie, jednakże eksportowano także ten towar na wschód (Litwa, Ruś, Moskwa) i na południe (Czechy, Węgry, Siedmiogród).

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy IV Prądnik Biały

Dominik Franczak

Uchwała Nr...
Rady Miasta Krakowa
z dnia...

w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa dotyczącego nadania nazwy nowobudowanej drogi na odcinku od ul. Opolskiej do ul. Pachońskiego i w przypadku realizacji inwestycji „Trasy Wolbromskiej” do granic miasta Krakowa, pn. „Papierni Prądnickich”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559), Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1. Wnosi się pod obrady Rady Miasta Krakowa określony w załączniku projekt uchwały w sprawie ustalenia dla Prezydenta Miasta Krakowa kierunków działania dotyczącego nadania nazwy nowobudowanej drogi na odcinku od ul. Opolskiej do ul. Pachońskiego i w przypadku realizacji inwestycji „Trasy Wolbromskiej” do granic miasta Krakowa, pn. „Papierni Prądnickich”

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Przez tereny dzisiejszej Dzielnicy IV Prądnik Biały od niepamiętnych czasów przepływały ciekły wodne wykorzystywane w średniowieczu i czasach nowożytnych jako źródło napędu dla urządzeń przemysłowych takich jak młyny, folusze czy też papiernie. Młyny nad Prądnikiem początkowo zajmowały się głównie produkcją mąki i kaszy na potrzeby aglomeracji krakowskiej, ale działały także młyny garbarskie, folusznice, ślusarskie i papiernicze.

Papier, obok wynalazku druku Jana Guttenberga, był jednym z najważniejszych elementów rewolucji intelektualnej czasów renesansu. Drukowane na papierze książki przyczyniły się do szybszego obiegu myśli i szerokiej wymiany intelektualnej. Kraków jako miasto stołeczne i uniwersyteckie miał duże zapotrzebowanie na książki i szerzej na materiały piśmennicze. Nie powinno zatem dziwić, że bardzo szybko, bo już pod koniec XV wieku w okolicach Krakowa – nad Prądnikiem, powstały pierwsze zakłady wytwarzające papier czyli papiernie.

Pierwsze wzmianki o młynach nad Prądnikiem pochodzą z roku 1304. W XV w. nad Prądnikiem i jego młynówkami w bezpośredniej bliskości Krakowa funkcjonowało już 10 młynów.

Młyny położone były na odnodze Prądnika, która zaczynała się przed dworem biskupim, a następnie płynęła prawie równolegle do rzeki Prądnik przez wsie Prądnik Mały i Wielki. W Prądniku Wielkim łączyła się z Sudołem Dominikańskim i płynęła dalej do Rakowic, gdzie odbijała na południowy wschód i na terenie Olszy łączyła się z głównym korytem Prądnika. W 1268 r. odnotowano na tej odnodze, czyli młynówce, dwa młyny: Hanesz i Niemców. Trzecim młynem był duchacki Rachmłyn. Około 1491–1493 mieszczanin krakowski Fryderyk Szyling (Schilling) przerobił go na papiernię. Poniżej młynów

duchackich znajdował się młyn biskupi zwany Żabim Młynem. Został on także, przed 1533 r., częściowo zamieniony na papiernię.

Młyny papiernicze, będące przedsiębiorstwami generującymi dym i hałas, co wynikało z ówczesnej technologii produkcji papieru, dominowały tereny, na których były położone, nadając im specyficzny praprzemysłowy charakter.

Papiernie prądnickie wytwarzały materiał, na którym drukowano liczne księgi i tworzone akta miejskie i ziemskie. Bez papieru tutaj wytwarzanego, renesansowy rozwój Krakowa z całą pewnością przebiegałby wolniej niż w rzeczywistości. Papier prądnicki wykorzystywano głównie w Krakowie, jednakże eksportowano także ten towar na wschód (Litwa, Ruś, Moskwa) i na południe (Czechy, Węgry, Siedmiogród).

Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy IV Prądnik Biały

Dominik Franczak